

влади з питань фінансового моніторингу та працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу.

Виконання Держфінмоніторингом цього завдання без визначення чіткого механізму його реалізації, який би був закріплений у відповідному нормативно-правовому акті, є майже неможливим. Враховуючи відсутність на даний час такого акту, Держфінмоніторинг фактично позбавлена будь-яких можливостей здійснювати організацію та координацію перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері фінансового моніторингу, в першу чергу працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Крім того, з 2 грудня 2012 року набув чинності закон, згідно якого Держфінмоніторинг втратив право утворювати, реорганізовувати та ліквідувати структурні підрозділи в Автономній Республіці Крим, областях та відповідні навчальні заклади.

Таким чином, незважаючи на законодавчо закріплені повноваження Держфінмоніторингу як координатора національної системи фінансового моніторингу, на практиці він не має достатніх інструментів для їх здійснення.

ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Клочко Володимир Миколайович, здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ

Вже протягом багатьох років Україна робить відповідні кроки аби наблизитись до світових стандартів у протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. З цієї метою до вітчизняного законодавства вносяться певні зміни, які стосуються різних сфер фінансової діяльності. Однією з таких сфер є професійна діяльність на фондовому ринку, яка сьогодні досить активно розвивається та яка маніпулює значними обсягами фінансових ресурсів.

Інтенсифікація процесів зближення фінансово-господарських механізмів співробітництва України з європейськими країнами має місце за самими різними напрямками, зокрема, і в сфері права.

Звернення вітчизняних дослідників до законодавства країн Західної Європи і, в першу чергу, до законодавства, яке регулює відносини в сфері економічної діяльності, зокрема щодо протидії злочинам майнового характеру. Є не випадковим. Саме в Західній Європі у період розвитку капіталізму поряд з економікою бурхливо розвивалась правова система захисту майнових інтересів громадян та держави.

Специфічний характер правовідносин на ринку цінних паперів об'єктивно передбачає наявність сприятливих умов для вчинення різного роду зловживань майнового характеру. Саме з цієї причини цивільно-правові засоби впливу на зловживання у країнах Західної Європи доповнювались кримінально-правовими заборонами. Розвиток цивільного та кримінального права проходив у тісній взаємодії. І в теперішній час загальні принципи, цілі, задачі, засоби кримінально-правового впливу на осіб, які вчиняють зловживання на ринку цінних паперів, передбаченні у низці Європейських країн не лише в кримінальних кодексах, а також у цивільному та фінансовому законодавстві цих країн.

Так, Міжнародною Комісією по цінним паперам (ІОСКО) були визначені головні цілі та принципи регулювання фондового ринку: захист інвесторів; забезпечення прозорості та ефективності ринку та чесних правил торгівлі; зниження рівня системного ризику.

Саме тому, особливої уваги потребує розгляд кримінально-правової охорони ринку цінних паперів, необхідно дослідити нормативно-правові акти, які є безпосередніми джерелами кримінального права у цій сфері.

Головну систему наукових знань у цій сфері становлять праці таких учених, як П.П. Андрушка, А.А. Аслаханова, О.Я. Аснїса, О.Ф. Бантишева, Ю.В. Бауліна, П. Бернасконі, В.І. Боярова, М.В. Буроменського, В.І. Василичука, Б.В. Волженкіна, В.М. Григор'єва, П.І. Гришаєва, В.К. Грищука, К. Грїбля, І.М. Даньшина, А.І. Долгової, О.О. Дудорова, А.А. Жижилєнка, В.П. Ємельянова, Б.В. Здравомислова, М.І. Камлика, М.П. Карпушина, В.Ф. Кириченка, О.І. Кирпичнікова, А.К. Квіцині, А.В. Кенігсона, В.А. Клименка, В.В. Ковалєнка, С.В. Когушевої, М.Й. Коржанського, О.М. Костєнка, М.П. Кучєрявого, В.С. Лукомського, Ю.І. Ляпунова, М.С. Магаріна, М.І. Мельника, В.С. Мельникової, Н.А. Мірошніченка, К. Мюллєра, В.О. Навроцького, Є.В. Нєвмержицького, П.І. Орлова, О.Б. Сахарова, О.Я. Светлова, Т.Л. Сергєєвої Л.П. Скалозуба, Г.Р. Смолицького, В.І. Соловйова, М.О. Стручкова, Є.Л. Стєльцова, А.А. Стрижєвської, К.В. Суркова, Є.В. Тарасової, В.І. Терєньєва, Г.В. Ткачєвої, А.Н. Траїніна, І.К. Туркевича, В.О. Тулякова, В.І. Тютюгіна, Б.С. Утєвського, Є.В. Фєсенка, М.І. Хавронюка, С.А. Шалгунової, Ф.В. Шиманського, В.М. Ширяєва, П.С. Яні та ін.

Однак у більшості досліджень недостатньо акцентовано увагу на злочинах, пов'язаних з професійною діяльністю на фондовому ринку України, що має свої кримінологічні особливості поширення та засади кримінально-правової охорони.